

POSTANOWIENIE

Dnia 28 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Andrzej Stępka

w sprawie **T. S.**

skazanego z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i w zw. z art. 4 § 1 k.k.

po rozpoznaniu na posiedzeniu

w dniu 28 kwietnia 2021 r.

wniosku obrońcy skazanego

o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 listopada 2020 r., sygn. akt II AKa (...), zmieniającym wyrok

Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 września 2019 r., sygn. akt XVIII K (...)

p o s t a n o w i ł:

1. wniosek oddalić;

**2. kosztami postępowania wznowieniowego w kwocie 20 zł.
(dwadzieścia złotych), obciążyć skazanego T. S.**

UZASADNIENIE

Adwokat K. P. obrońca skazanego T. S., złożyła do Sądu Najwyższego wniosek o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 listopada 2020 r., sygn. akt II AKa (...). Wskazany wyrok, po rozpoznaniu między innymi apelacji obrońcy T. S., zmieniono skazujący go wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 września 2019 r., sygn. akt XVIII K (...). We wniosku, jako podstawę wznowienia, obrońca skazanego podała przepis art. 540

§ 1 pkt 2 lit. a k.p.k. w zw. z art. 542 § 1 k.p.k., gdyż ujawniły się nowe fakty i dowody wskazujące na to, że czyn przypisany T. S. nie stanowił przestępstwa.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnym stanowisku z dnia 23 marca 2021 r., PK IV Kw (...), wniósł o oddalenie tego wniosku.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego T. S. o wznowienie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie.

Według obrońcy skazanego T. S. te nowe fakty i dowody wskazujące, iż T. S. nie popełnił przypisanego mu przestępstwa, to dowód z zeznań świadka M. M., zgłoszony przez obrońców współoskarżonego P. Ś., na okoliczność ustalenia stanu świadomości pokrzywdzonej M. R. w dniu zawierania umowy sprzedaży nieruchomości, oraz zgłoszony przez nich dowód z zeznań dr hab. inż. A. Z., który sporządził na zlecenie P. Ś. operat szacunkowy określający wartość roszczeń na kwotę 238. 038 zł., tj. kwotę nie odbiegającą w sposób wyraźny od tej która została przyjęta w wyroku (150. 000 zł.). Sąd Apelacyjny w (...) wydanym na rozprawie apelacyjnej postanowieniem z dnia 23 października 2020 r., oddalił ten wniosek dowodowy, powołując jako podstawę prawną tej decyzji art. 452 § 2 pkt. 2 k.p.k. Niezależnie od kwestii procesowych, dotyczących zarówno etapu postępowania odwoławczego w trakcie którego wydano to postanowienie, jak i prawidłowości podstawy prawnej tej decyzji, nie budzi wątpliwości, że za dowód „ujawniony” w procesie karnym można uznać jedynie dowód przeprowadzony na podstawie przepisów ustawy karnej procesowej, normujących postępowanie dowodowe, czyli procesową drogę („tryb”, „porządek”) poznania tych „fragmentów obiektywnej rzeczywistości”, które w postaci „ustaleń faktycznych” są podstawą wszelkich rozstrzygnięć dokonywanych przez sądy (por. R. Kmiecik (red.), Prawo dowodowe. Zarys wykładu, Kraków 2005, s. 22). Z przyczyn gwarancyjnych nie można podzielić tezy, że za nowe fakty i dowody w rozumieniu art. 540 § 1 pkt. 2 k.p.k. nie można uznać dowodów, co do których sąd bezpodstawnie oddalił wniosek dowodowy o zasadniczym znaczeniu dla ustaleń faktycznych sprawy.

W realiach przedmiotowej sprawy, jak to trafnie wskazuje Prokurator Prokuratury Krajowej w powołanym piśmie z dnia 23 marca 2021 r., nowe dowody podane we wniosku obrońcy skazanego T. S., nie stwarzają dużego

prawdopodobieństwa uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano, nie podważają prawdziwości okoliczności ustalonych przez sądy orzekające o jego odpowiedzialności karnej (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 lutego 2015 r., sygn. akt III KO 104/14, z dnia 10 maja 2018 r., sygn. akt III KO 27/18). Wskazać należy, że Sąd Okręgowy w W. w pisemnym uzasadnieniu skazującego wyroku z dnia 10 września 2019 r., sygn. akt XVIII K (...), szczegółowo odniósł się do opinii biegłej z zakresu nieruchomości mgr inż. B. D. Uznał wydane przez nią opinie pisemne i ustne składane na rozprawie, za pełne i jasne, wydane z zastosowaniem, przyjmowanych przy tego rodzaju wycenach, akceptowanych metod badań (podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej). Nadto Sąd ten zaznaczył, iż w toku postępowania nikt nie kwestionował rzetelności tych opinii. Przeprowadzona zaś według innej metody, tzw. porównywania parami, przez dr hab. inż. A. Z. wycena nieruchomości, wbrew pogładowi Autorki wniosku, także wskazuje na istotną różnicę co do wartości nieruchomości. Zaś co się tyczy zgłoszonego dowodu z zeznań M. M., to w uzasadnieniu wniosku o wznowienie nie podjęto nawet próby wykazania w jakim aspekcie ten dowód, zawnioskowany na etapie postępowania apelacyjnego przez obrońców wówczas oskarżonego P.Ś., ma wskazywać na wysokie prawdopodobieństwo, że w wyniku wznowienia postępowania zapadnie odmienne od poprzedniego orzeczenie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że w przypadku wznowienia postępowania w oparciu o podstawę *propter nova*, rozpoznanie opartego na niej wniosku o wznowienie ogranicza się wyłącznie do badania, czy rzeczywiście po uprawomocnieniu wyroku ujawniły się nowe fakty lub dowody, które wskazują na oczywistą (graniczącą z pewnością) lub co najmniej wysoce prawdopodobną błędność wyroku objętego wnioskiem. Podkreśla się przy tym, że to na autorze wniosku o wznowienie postępowania ciąży powinność wykazania, że owe konkretne fakty lub nowe dowody w wysokim stopniu uprawdopodobniają zaistnienie pomyłki sądowej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KO 68/16, LEX nr 2204996).

Na zakończenie należy przypomnieć, iż w polskiej procedurze karnej instytucja wznowienia postępowania karnego stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia. Nadzwyczajny charakter wniosku o wznowienie postępowania wynika z tego, że zaskarżenie dotyczy tu jedynie prawomocnych orzeczeń sądowych rozstrzygających o odpowiedzialności karnej, które tylko w szczególnych wypadkach powinny podlegać uchyleniu (por. A. Biłyj, A. Murzynowski, Wznowienie postępowania karnego w PRL w świetle prawa i praktyki, Warszawa 1980, s. 9). Z uwagi na wagę przesłanki prawomocności orzeczenia, podstawy wznowienia postępowania zostały ujęte w karnej ustawie procesowej stosunkowo wąsko, ograniczone jedynie do najbardziej znaczących przypadków, w których funkcjonowanie w obrocie prawomocnego orzeczenia, o określonej treści, byłoby sprzeczne z elementarnym poczuciem sprawiedliwości.

Kierując się przedstawionymi wyżej motywami Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.